

LAKIALOITE 126/2007 vp

Laki tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

Metsäteollisuuden ajankohtaiskatsauksen 31.10.2007 mukaan metsäteollisuuden suuresta murroksesta huolimatta tuotanto Suomessa kasvaa ja keskittyy tehokkaimpiin yksiköihin. Sektorin perinteiset kilpailuedut ja edullinen energia, riittävät raaka-aineresurssit ja kilpailijoita nopeammin kasvava tuottavuus on menetetty. Kaikki kustannukset nousevat Suomessa nopeammin kuin muissa maissa. Suomalainen hyvinvointi on pitkälti rakentunut menestyvän metsäteollisuuden varaan. Näin ei jatkossa enää välttämättä ole, ellei energiaratkaisuin ja verohelpotuksin luoda parempia toimintaedellytyksiä.

Metsäteollisuus on tähän saakka voinut tarjota lähes elinikäisiä työpaikkoja. Suomessa sellu-, paperi- ja puutuoteteollisuudessa työskentelee yli 60 000 henkilöä. Erityisesti sellu- ja paperiteollisuudessa työntekijöiden vaihtuvuus on pientä. Palkat ovat selvästi keskimääraistä teollisuustyötä korkeammat.

Nyt myyntiin tuleva puutavara ja erityisesti tukkipuu ovat tosiasiallisesti kasvaneet pinta-alaverokauden aikana. Tällöin nyt myyntiin tulevaan puuhun on jo kohdistunut täysi tuloverotus. Tosiasiallisesti tilanne on lähes sama, olipa käytetty 13 vuoden siirtymäaikaa verojärjestelmien vaihdoksessa tai ei. Räikeimmin kaksinkertainen tuloverotus kohdistuu niihin metsänomistajiin, jotka olivat pinta-alaveron parissa vuoden 2005 loppuun asti.

Kotimaisen puun saatavuuden lisäämiseksi tarvitaan nopeavaikutteisia toimia. Puun tuonti Venäjältä vähenee ja käytännössä tyrehtyy vuo-

den 2009 alussa, mikäli Venäjä toteuttaa ilmoittamansa tullien korotukset.

Riittävä kotimaisen puuraaka-aineen saanti on välttämätöntä teollisuuden tuotannon ja työpaikkojen säilyttämiseksi Suomessa. Paras keino puun lisäämiseksi markkinoille on poistaa puun myyntiin nyt tosiasiallisesti kohdistuva kaksinkertainen verotus. Verotus ei nykyisellään innosta metsänomistajia käymään puukauppaa, koska pinta-alaverokauden aikana kasvaaneesta puusta menee myytäessä täysi myyntivero, 28 % kauppahinnasta.

Metsänomistajia olisi verohelpotuksella kannustettava metsien hakkuumahdollisuuksien hyödyntämiseen, puun markkinoilletulon parantamiseen ja puuntuotannon lisäämiseen. Näiden tavoitteiden esteenä ei saa enää olla edellä kerrottu kaksinkertainen myytävään puuhun kohdistuva tuloverotus.

Koska metsänhoito on pitkäjänteistä toimintaa, on pinta-alaverotus metsänomistajien muistissa estämässä puun myyntiä. Viime kädessä metsänomistaja itse tekee päätökset metsien hoitotoimista ja puukaupoista, ja tällöin tosiasiallisesti kaksinkertainen tuloverotus puukaupoissa ei kannusta myyntiin.

Metsänomistajien työ metsien hoidossa turvaa myös merkittävästi tulevaisuuden puuvarojen kehityksen ja vahvistaa samalla kaikkien metsäpalvelujen kysyntää. Koko arvoketju tuo myös lisää tuloja ja työpaikkoja erityisesti maamme haja-asutusalueille.

Valtiovallan tuottavuusohjelmaa käynnistettäessä ei ole voitu ennakoida puun tuonnin

vaikeutumista. Puun saatavuuden turvaaminen edellyttää myös, että Metsäkeskusten resurssit ja aktiivisempi palvelujen tarjoaminen varmistetaan valtion budjetissa metsätalouden kehittämiseksi.

Jos kotimaasta ei saada riittävästi puuta markkinoille, metsäteollisuutta uhkaa nopeasti raaka-ainepula. Se johtaa tuotannon ja työpaikkojen vähenemiseen. Puun markkinoilletulon lisääminen kaksinkertaisen tuloverotuksen poistamisen kautta ja kuljetusväylien parantaminen maksavat vain murto-osan teollisuuden alasajon ja työpaikkojen menetyksen kustannuksista. Metsäsektorin toiminnasta syntyvät verotulot ovat välttämättömiä kasvavien terveys- ja hoivameinojen rahoittamiseksi yhteiskunnassamme.

Maamme yli 900 000 metsänomistajaa — perikuntien jäsenet mukaan luettuina — ovat avainasemassa puuhuollon turvaamisessa. Metsäteollisuuden puuraaka-aineesta 80 prosenttia ostetaan yksityismetsistä. Yritysten ja valtion metsistä puuta saadaan hieman yli miljoona kuutiota. Vuonna 2006 maahamme tuotiin puuta noin 19 miljoonaa kuutiota.

Perussyy puun myyjien myyntihaluttomuuteen on valitettavasti edellä kerrottu myytävään puuhun kohdistuva kaksinkertainen verotus. Metsän kasvuajan päätevaiheeseen kuluu noin 70—120 vuotta. Suomessa on 1900-luvulla vuosikymmenten ajan maksettu metsävero metsän tuottokyvyn mukaisena pinta-alaverona keskimääräisten kantohintojen mukaan. Vuoden 2005 lopussa päättyi 13 vuoden siirtymäaika, jolla jatkettiin pinta-alaverotusta niille verovelvollisille, jotka valitsivat tämän vaihtoehdon pääomatuloveron mukaisen myyntiveron sijaan. Riippumatta siitä, kumman veromuodon metsänomistajat 1990-luvulla valitsivat, on kiistaton tosiasia, että nyt myyntiin tulevaan puuhun vaikuttaa kaksinkertainen tulovero.

Kaksinkertainen verotus on hieman lievempi niiden osalta, jotka valitsivat myyntiveron 1990-luvulla. Pääosaa puunmyyntitulosta koskee tuossakin tapauksessa kaksinkertainen tulovero. Pinta-alaverotuksessa olleiden kohdalla kaksinkertainen metsän tuloverotus on täydellinen lu-

kuun ottamatta verovuosien 2006 ja 2007 kasvua, joiden osuus päätehakkuussa tulevasta puumäärästä on vain noin kaksi prosenttia. Energia-puun osalta verotuksen kaksinkertaisuus ei ole yhtä suuri ongelma kuin saha- ja teollisuuspuun kohdalla. Tilanteen korjaamiseksi tulisi luoda kaksinkertaisen tuloverotuksen eliminoiva järjestelmä. Näin oikaistaisiin verotus oikeudenmukaiseksi, sillä kahta täydelliseksi määritettyä tuloverotusta samasta verokohteesta ei voi pitää oikeudenmukaisena. Samalla ratkaisevasti edistettäisiin puun saantia sahoille ja teollisuudelle, mikä on jo nykyisellään tarpeellista, mutta välttämätöntä tulevaisuudessa. On saatava aikaiseksi kaksinkertaisen samaan vero-objektiin kohdistuvan verotuksen eliminoiva järjestelmä. Tämä voisi olla tukkipuiden osalta 80 % vähennystä myyntiverosta ja kuitupuun osalta 50 %, jos metsä on ollut pinta-alaverotuksen parissa vuoden 2005 loppuun. Jos metsä on ollut myyntiverotuksessa jo vuodesta 1993 lähtien, vastaavat vähennykset olisivat 50 % tukkipuun ja 30 % kuitupuun osalta. Verovähennyskäytäntöä sovellettaisiin kokeiluluonteisesti vuoden 2012 loppuun, jolloin voitaisiin havaita sen vaikutukset puun tarjontaan. Esitetyt vähennysprosentit eivät vielä riitä poistamaan täysin kaksinkertaisen verotuksen ongelmaa saman verokohteen osalta, mutta kyse olisi kuitenkin merkittävästä toimesta edistää maan puuhuoltoa verotuksen oikeudenmukaisuuteen pyrkimisellä. Saadakseen verovähennykset esitettyjen prosenttien mukaisiksi tulee metsänmyyjän osoittaa se, kumpaan verojärjestelmään kuuluneesta kohteesta myydyt puut on hakattu. Tieto on helpoimmin saatavissa metsänomistajien vuoden 2005 verotiedoista.

Toteuttamalla puun myynnin kaksinkertaisen verotuksen helpotus edistettäisiin kaikkein tehokkaimmin kotimaisen puun saatavuutta ilman lisäpaineita puun hintoihin, mikä olisi puuta ostavan ja jalostavan teollisuuden etu. Näin kokonaisuudessaan parannettaisiin merkittävästi Suomen metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä ja työllisyyttä koko kansantaloudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annettuun tuloverolakiin (1535/1992) uusi 43 a § seuraavasti:

43 a §

Puun myyntitulo

Verovelvollisilla, jotka ovat valinneet vuodelta 1993 toimitetussa verotuksessa metsätalouden veromuodoksi maatilatalouden tämän lain mukaan laskettavan metsätalouden puhtaan tulon veronmäärityspäätöksen, on oikeus saada kaksinkertaisen, samaan verokohteeseen kohdistuvan tuloveron välttämiseksi verohuojennusta puun myyntitulojen mukaisesta verotuksesta

tukkipuun osalta 80 % ja kuitupuun osalta 50 %. Jos myyntiin tuleva puu on peräisin metsän myyntitulojen verotukseen vuonna 2005 kuuluneesta metsästä, ovat vähennykset myyntitulo-verotuksesta tukkipuun osalta 50 % ja kuitupuun osalta 30 %. Näitä käytäntöjä sovelletaan verovuosina 2008—2012.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2007

Lauri Oinonen /kesk